

Inte ens tre procent

Regeringens klimatproposition består mest av gamla åtgärder

Regeringens klimatproposition sägs leda till att Sveriges utsläpp minskar med 40 procent till 2020. I själva verket leder propositionens förslag till att dagens utsläpp i Sverige minskar med mindre än 3 procent.

ANALYS

Klimatpropositionen
av Rikard Warlenius

Regeringen presenterade förra onsdagen huvuddragen i den starkt försenade klimatpropositionen – enligt egen utsago ”den mest ambitiösa klimat- och energipolitik som något land i Europa presenterat”.

Åtminstone propositionens långsiktiga mål förefaller ”ambitiösa”. Regeringen ansluter sig till uppfattningen att atmosfärens halt av växthusgaser bör stabiliseras på 400 miljondelar (ppm) koldioxidkvaliteter, vilket ungefär motsvarar folkrörelsekravet på 350 ppm kol-

dioxid. Visionen är att Sveriges nettoutsläpp år 2050 ska vara noll, vilket också är ambitiöst. Sannolikt menar regeringen att utsläppen då fortfarande kan vara omkring 20,5 miljoner ton (Mton) eller 30 procent av dagens utsläpp, eftersom så mycket koldioxid beräknas ”sugas upp” av markanvändning och skogsbruk i Sverige. Det är ett kontroversiellt sätt att räkna på – förutom mätsvårigheter åsamkar svenskarnas utsläpp samma globala skada som utsläpp i länder utan stora uppväxande skogar.

VAD GÄLLER propositionens mer konkreta delmål till 2020 så bleknar ambitionerna. Tills dess ska 10 procent av transportsektorn gå på förnybar energi. Med tanke på visionen om en ”fossiloberoende fordonsflotta till år 2030” innebär det att en enorm omställning måste ske på bara tio år. Vidare ska 50 procent av Sveriges energiförbrukning år 2020 vara förnybar – 1 procentenhet mer än vad EU kräver av Sverige i Energi- och klimatpaketet från i höstas. Här finns också målet 20 procent effektivare energianvändning. Men medan energieffektivisering i vanligt språkbruk innebär minskad energianvändning kopplas

begreppet i propositionen till bruttonationalprodukten. Redan vid en måttlig genomsnittlig tillväxt på 2 procent per år kommer alltså energiförbrukningen att öka fram till 2020.

DET VIKTIGASTE målet är dock 40 procents utsläppsminskning till 2020. Enligt Sveriges rapportering till FN var utsläppen av växthusgaser i Sverige år 2007 65,4 miljoner ton koldioxidkvaliteter. Detta beräknas ur ett producentperspektiv där inte utsläpp från internationella transporter finns med. Ur ett konsumentperspektiv, där utsläpp från tillverkning och transporter bokförs i det land där varan konsumeras snarare än där den produceras, blir utsläppen enligt Naturvårdsverket minst 25 procent högre. Allt-

så 81,8 Mton för Sveriges del.

Klimatpropositionen omfattar inte detta konsumentperspektiv, och inte heller den stora del av Sveriges utsläpp som täcks av EU:s utsläppshandelssystem. Omkring 30 procent av utsläppen i Sverige – eller närmare 20 Mton – ingår i utsläppshandeln och är därför inte föremål för nationella åtgärder.

Av över 80 Mton svenska utsläpp täcker propositionen alltså drygt hälften, 45 Mton.

Den 40-procentiga minskningen till 2020 räknas dock inte från nutid utan från år 1990, då utsläppen var högre än nu. Det innebär att en stor del av utsläppsminskningen redan är avklarad.

Enligt klimatpropositionen innebär målet om 40 procents minskning i den icke-handlande sektorn att utsläppen behöver

minska med 20 Mton per år mellan 1990 och 2020.

4 Mton har redan försvunnit mellan 1990 och 2007. Dessutom avser regeringen att köpa 2,7 Mton i utsläppsminskningar av andra EU-länder och 4,0 Mton av utvecklingsländer. Detta trots den mycket starka kritik mot hur Kyotoprotokollets internationella mekanismer fungerar i dag.

OM VI RÄKNAR bort satsningar utomlands återstår nu endast 9,3 Mton i utsläppsminskningar i Sverige till 2020. Men av dessa beräknas befintliga styrmedel, som till övervägande del har beslutats av föregående regering, stå för en årlig utsläppsminskning på cirka 5 Mton till 2020. EU:s Klimat- och energipaket leder till ytterligare 2 Mtons utsläppsminskningar i Sveriges icke-handlande sektor.

Slutligen föreslår propositionen höjda bränsleskatter och skatteavdrag för så kallade miljöbilar och ytterligare några åtgärder som ska minska utsläppen med 2,3 Mton.

Dessa 2,3 Mton – eller 2,8 procent av Sveriges totala utsläpp 2007! – är klimatpropositionens bidrag till utsläppsminskningarna i Sverige från nu till 2020.

De flesta reduktionerna är gamla

Beräknad reduktion mellan 1990 och 2020 (ca miljoner ton)

Utsläppsminskningar 1990–2007	4,0	– redan avklarad
Beslutade nationella åtgärder 2008–2020	5,0	– redan beslutad
EU:s Klimat- och energipaket	2,0	– EU-beslut
Klimatinvesteringar i EU	2,7	– utomlands
Klimatinvesteringar i u-länder	4,0	– utomlands
Utvecklade ekonomiska styrmedel 2010–2020	2,0	– Nytt!
Reduktion övriga åtgärder	0,3	– Nytt!

Totalt 20,0

rikard.warlenius@arbetaren.se

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.